Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Andresa Ikaza Olabarrieta

Barrika, Bizkaia
(1928-2013)

Aurkibidea

Biografia

Erandiogoikoako Isurdiabaron jaio zen 1928. urtean. Zortzi neba-arrebatatik gazteena izan zen. Bost bat urte zituela etorri ziren Barrikara.

Zintak

BKA-002

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Antuñano, Itxaso
- **Data**: 2011-10-19
- **Iraupena**: 79 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Bilbao Telletxea, Arantza

BKA-023

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Antuñano, Itxaso
- **Data**: 2013-05-15
- **Iraupena**: 41 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

BKA-024

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Antuñano, Itxaso
- **Data**: 2013-05-15
- **Iraupena**: 56 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

Pasarteak

1. Astoan eta ontzian jeneroa saltzera

- **Erref**: BKA-002/002
- **Iraupena**: 0:01:32. **Hasi**: 00:04:53. **Bukatu**: 00:06:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:
Amak soloan lan asko egiten zuen. Bendeja otzaretan jarri eta Lindo astoaren gainean joaten zen jeneroa saltzera. Errekaren beste aldera ontzian pasatzen ziren. 5-6 urte zituela etorri ziren Erandiogoikoatik Barrikara eta sasoi hartan egon ziren auzoko eskola eraikitzen

2. Neska-mutilak eskolan batera

- **Erref**: BKA-002/004
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:08:31. **Bukatu**: 00:10:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Auzoko eskolan mutilak eta neskak batera zeuden, ehun bat ume ei ziren. Mutilak eskoian (eskuman) jesartzen ziren eta neskak ezkerrean. "Agarradan" aritzen ziren elkarri min egiten, marimutilak zirela dio.

3. Umetan beti astakeritan

- **Erref**: BKA-002/005
- **Iraupena**: 0:02:16. **Hasi**: 00:10:09. **Bukatu**: 00:12:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Tronpaka, pilotaka, tiragomagaz txoriak hiltzen... aritzen ziren jolasten. Astakeria asko egiten zituztela dio Andresak. Eskolan ere kromoekin aritzen ziren. Eskularruak jantzi eta boxeoan ibiltzen ziren.

4. Torretxebarriko denda

- **Erref**: BKA-002/006
- **Iraupena**: 0:00:53. **Hasi**: 00:12:25. **Bukatu**: 00:13:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:
Torretxebarriko dendan denetarik saltzen zuten: abarketak, jatekoa...

5. Eskolan euskara galarazita eta dotrina frontoian jaso

- **Erref**: BKA-002/008
- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 00:15:40. **Bukatu**: 00:16:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak
- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Abadea eskolara joaten zen dotrina ematen. Euskaraz egiten zienez, maistrak ez zion uzten eskolara sartzen. Hori dela-eta, handik irten eta frontoian ikasten zuten dotrina. Zigor gogorrak izaten zituzten euskaraz aritzeagatik.

6. Erdara neskame garaian ikasi zuen

- **Erref**: BKA-002/009
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:16:50. **Bukatu**: 00:17:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Andresak ez zuen eskolan ikasi gaztelania. Barrikabason lanean zegoela, bertako galiziar batekaz ikasi zuen.

7. Sopelara erromeriara

- **Erref**: BKA-002/011
- **Iraupena**: 0:00:22. **Hasi**: 00:17:59. **Bukatu**: 00:18:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
Sopelako erromeriara joaten ziren gaztetan; hamarretarako etxean egon behar zuten. Gero, San Pedrotan erromeria amaitu arte

8. Bizikleta alokatu

- **Erref**: BKA-002/012
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 00:18:21. **Bukatu**: 00:19:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
Dantzan egiten zuten Sopelako erromerian. Gaztetxoagoak zirenean jolasean ibiltzen ziren edo bizikleta alokatzen zuten hango bideetan ibiltzeko.

9. Ezkontzako soinekoa beltza

- **Erref**: BKA-002/013
- **Iraupena**: 0:02:15. **Hasi**: 00:19:08. **Bukatu**: 00:21:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Senide batekin ezkondu zen, grabazioko elizan bertan. Fadurakoa zen senarra, euskalduna. Beltzez ezkondu zen, eskularru luzeekin, diadema buruan eta takoidun oinetakoak.

10. Hegazkinek metrailatzen zuten etxe ingurua

- **Erref**: BKA-002/015
- **Iraupena**: 0:00:50. **Hasi**: 00:21:40. **Bukatu**: 00:22:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Sei urte zituen gerra garaian, eta ondo gogoratzen du dena. Ahizpak eramaten zuen ezkutatzera. Hegazkinek metrailatzen zuten etxe ingurua, eta hegazkinari iheska ibiltzen ziren.

11. Getxora ebakuatu beharra

- **Erref**: BKA-002/016
- **Iraupena**: 0:01:30. **Hasi**: 00:22:30. **Bukatu**: 00:24:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Gerran, Getxora alde egin beharra izan zuten; orduan ezagutu zuen gero senarra izango zena. Sollubetik jaitsi ziren nazionalak eta Trescaminosen Burdinazko Gerrikoa egon arren, arin egin zuten aurrera.

12. Lau neba gerrara

- **Erref**: BKA-002/017
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:24:00. **Bukatu**: 00:25:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:
Bi neba ibili ziren gudari Gernika inguruan; hirugarren bati Madrilera joatea tokatu zitzaion eta gazteena hamazazpi urterekin eraman zuten gerrara eta Artxandan hil zuten.

13. Soldaduen arrantxoa jaten zuten

- **Erref**: BKA-002/019
- **Iraupena**: 0:00:29. **Hasi**: 00:26:24. **Bukatu**: 00:26:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:
Gosea pasa zuten gerran eta auzoan zeuden soldaduen altzoan jesarrita haien arrantxoa jaten zuten. Batailoi osoa zuten etxe inguruan.

14. Buru gainean gerrako hegazkinak

- **Erref**: BKA-002/020
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 00:26:53. **Bukatu**: 00:28:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:
Gainean ikusten eta entzuten zituzten gerrako hegazkinak, "kazak" eta handiagoak. Etxetik hurbil obus galdu batek egin zuen eztanda. "Tanke oruga" bat auzoko muna batean sartu zen eta kostata atera zen.

15. Txapel gorriak sortutako istiluak

- **Erref**: BKA-002/021
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:28:47. **Bukatu**: 00:30:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Jarrera politikoak » Erreketeak

Laburpena:
Jipoi ederra eman zion Luziok Trescaminosetik txapel gorria eramatearren etxera. Borla horidun txapel gorria eramatearren, umetan, eurek jipoitu zituzten alkate erreketearen alabak. Erreketeari hilkutxan sartu zioten txapel gorria.

16. Tropen mugimenduen arabera aldatu behar etxebizitza

- **Erref**: BKA-002/022
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:30:52. **Bukatu**: 00:32:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:
Etxe inguruko batailoiak mugitu zirenean, itzuli ziren Getxotik etxera. Bizkor mugitzen ziren tropak. Aita eta, pinudi batean egon ziren ezkutatuta. Asturiarrek eta alemaniarrek ere gogor jokatu zuten.

17. Beheko sua, ezkaratza eta larrena

- **Erref**: BKA-002/024
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:32:26. **Bukatu**: 00:34:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:
Txikitan, Erandion, beheko suan prestatzen zen janaria; geroago, Barrikan, txapan. Ezkaratza esaten zioten sueteari. Larrena etxe aurreko landa bat da; hondakinak botatzen ziren horra.

18. Zegoena jaten zen

- **Erref**: BKA-002/026
- **Iraupena**: 0:00:27. **Hasi**: 00:34:50. **Bukatu**: 00:35:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Indabak, lentejak, garbantzuak... egoten zena prestatzen zuten beheko sutan.

19. Edateko, iturriko ura

- **Erref**: BKA-002/027
- **Iraupena**: 0:00:36. **Hasi**: 00:35:17. **Bukatu**: 00:35:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Ez zuten ardorik edaten, iturriko ura baino. Ez zuten urik etxean. Etxe aurreko iturrira (manantialera) joaten ziren.

20. Afaltzeko taloa

- **Erref**: BKA-002/028
- **Iraupena**: 0:00:32. **Hasi**: 00:35:53. **Bukatu**: 00:36:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Afaritan, eguerdiko soberakinak taloarekin edo sardina zaharrak jaten zituzten. Sardina bat bi edo hiruren artean banatzen zen.

21. Sastegia edo larrena

- **Erref**: BKA-002/030
- **Iraupena**: 0:00:33. **Hasi**: 00:36:32. **Bukatu**: 00:37:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa

Laburpena:
Erandion, sastegia zen etxe aurrean hondakinak botatzen ziren tokia. Barrikan, larrena.

22. Gabonetan olio-azak

- **Erref**: BKA-002/031
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:37:05. **Bukatu**: 00:38:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Aisia » Jai-giroa » Etxe barruko ospakizunak
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Gabonetan olio-azak. Patatekin egosten zen aza; gero, patata kenduta, piper txorizeroa eta berakatza olio berotara botata gehitzen zitzaion azari.

23. Besomotz itzuli zen gerratik neba

- **Erref**: BKA-002/033
- **Iraupena**: 0:02:33. **Hasi**: 00:41:35. **Bukatu**: 00:44:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren jarrera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:
Kalean zegoela, hartu eta eraman zuten nazionalek neba Santanderrera. Ez zioten gurasoei abisatzen utzi. Besoa galdu zuen han eta bota zuten etxera. Bizitzeko ondo moldatzen zen beso bakarrarekin, baina ezin zuen ikusi apaizik ez elizarik.

24. Apaiz euskaldunak herrian

- **Erref**: BKA-002/034
- **Iraupena**: 0:00:56. **Hasi**: 00:44:08. **Bukatu**: 00:45:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Apaiz euskaldunak izan dituzte beti; dotrina eta lehenengo jaunartzea ere euskaraz izan zituen.

25. Lehenengo jaunartzea

- **Erref**: BKA-002/035
- **Iraupena**: 0:01:56. **Hasi**: 00:45:04. **Bukatu**: 00:47:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:
Dotrina ikasitakoan egiten zen lehenengo jaunartzea. Beste baten arropekin egin zuen Andresak; moja jantzi urdina zen. Hogei ume baino gehiago izan ziren.

26. Barrikako kaperak

- **Erref**: BKA-002/036
- **Iraupena**: 0:03:54. **Hasi**: 00:47:00. **Bukatu**: 00:50:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak

Laburpena:
1961ean egin zen kapera (bideokoa). Misioetan joaten ziren bi frantziskotarrek bultzatu zuten eraikuntza berria. Barrikan eliza bakarra eta hiru kapera daude.

27. Berehala bataiatzen zen jaioberria

- **Erref**: BKA-002/037
- **Iraupena**: 0:01:23. **Hasi**: 00:50:54. **Bukatu**: 00:52:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:
Ama ezin zen teilapetik atera jaioberria bataiatu arte. Aitabitxik, amabitxik eta emaginak eramaten zuten umea elizara. Gurasoek aukeratzen zuten izena.

28. Sendotza sakramentua Erandion

- **Erref**: BKA-002/038
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:52:17. **Bukatu**: 00:53:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:
Lehen, behin bataiatuz gero, edonoiz ematen zen Sendotza sakramentua. Amak eraman zuen bera, Erandion, eta Gasteizko gotzainak eman zion Sendotza. Orain dena dago aldatuta.

29. Angelusa eta abemariakoak

- **Erref**: BKA-002/039
- **Iraupena**: 0:00:50. **Hasi**: 00:53:35. **Bukatu**: 00:54:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:
Eguerdiko hamabietan, Angelusaren kanpaiak jotzen ziren; zaharrenek, txapela kenduta, belauniko errezatzen zuten. Iluntzean abemariakoak jotzen ziren.

30. Errespetua galduta

- **Erref**: BKA-002/040
- **Iraupena**: 0:00:51. **Hasi**: 00:54:25. **Bukatu**: 00:55:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Gaur egun, dena dago aldatuta: fedea galduta eta errespetua ere bai. Lehen gurasoek berek irakasten zuten, zaplada batekin, behar bazen. Orain, aldiz, zaplada emanez gero, salaketa jartzen da berehala.

31. Igandeetan mezatara

- **Erref**: BKA-002/041
- **Iraupena**: 0:00:20. **Hasi**: 00:55:16. **Bukatu**: 00:55:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Igandeetan joaten ziren mezatara. Kaperako eta parrokiko meza orduak dioz.

32. Gizonezkoak kanpai bat gehiago

- **Erref**: BKA-002/043
- **Iraupena**: 0:01:57. **Hasi**: 00:55:45. **Bukatu**: 00:57:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:
Hamabietan jotzen du tokea Andresak berak Barrikako parrokian, hilberriren bat dagoenean. Gizonezkoa hiltzen denean, kanpai bat gehiago jotzen zaio. Larunbatetan ere toke berezia jotzen da.

33. Elizako laguntzaile lanetan

- **Erref**: BKA-002/044
- **Iraupena**: 0:00:51. **Hasi**: 00:57:42. **Bukatu**: 00:58:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
42 edo 43 urte daramatza elizako laguntzaile lanetan. Hasieran, akolitoak jantzi eta txilina jotzen zuen meza hasteko.

34. Meza orduak

- **Erref**: BKA-002/045
- **Iraupena**: 0:00:19. **Hasi**: 00:58:33. **Bukatu**: 00:58:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Barrikako meza orduak. Andresak parrokian eta kaperan laguntzen du; zaharren egoitzako kaperan ez.

35. Keinuka apaizarekin

- **Erref**: BKA-002/046
- **Iraupena**: 0:01:26. **Hasi**: 00:58:52. **Bukatu**: 01:00:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Apaizaren orrazkerari buruzko kezka izaten zuen Andresak, eta zeinuarekin berarekin konturatzen zen meza emailea ilea zuzendu behar zuela. Aldarean formak faltaz gero ere, keinuka ulertzen ziren.

36. Andrazkoak eta gizonezkoak bananduta elizan

- **Erref**: BKA-002/048
- **Iraupena**: 0:00:35. **Hasi**: 01:00:51. **Bukatu**: 01:01:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Lehen, elizan, bananduta esertzen ziren: emakumeak alde batean eta gizonak bestean. Hiletetan, lutokoak lehenengo bi ilaretan, familiaren arabera.

37. Elizara ondo jantzita

- **Erref**: BKA-002/049
- **Iraupena**: 0:01:09. **Hasi**: 01:01:26. **Bukatu**: 01:02:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Lehen, ezin zen elizara sartu ez mahuka hutsik, ez galtzerdirik gabe. Buruan mantelina eraman behar zen. Zigorra izaten zuten umeek hurrengo egunean, galtzerdirik gabe joanez gero.

38. Gero eta luto gutxiago

- **Erref**: BKA-002/050
- **Iraupena**: 0:00:31. **Hasi**: 01:02:35. **Bukatu**: 01:03:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:
Lutoko urteak gutxitzen joan dira. Orain ez da eramaten, gorririk be berdin, gurasoen hileta izan arren.

39. Umearen hil-kanpaiak

- **Erref**: BKA-002/052
- **Iraupena**: 0:00:24. **Hasi**: 01:03:30. **Bukatu**: 01:03:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:
Umearen hil-kanpaiak jotzeko, jiraka jotzen zen kanpaitxo bat egoten zen. Zuria izaten zen hilkutxa.

40. San Juan egunean lizarra atean

- **Erref**: BKA-002/053
- **Iraupena**: 0:01:22. **Hasi**: 01:03:54. **Bukatu**: 01:05:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » San Juan
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
San Juan egunean, ateetan lizarra eta loreak jartzen ziren. Eguzkia atera aurretik jartzen zuen lizarra ama zenak. Lizarrarekin batera, gari sorta bat, baratxuriak eta beste zerbait jartzen zen. Fedegabetzat hartzen zen jartzen ez zuena.

41. Gabon-gaueko ogi koskorra gorde

- **Erref**: BKA-002/054

- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 01:05:16. **Bukatu**: 01:06:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Gabon-egunean, ogia hartu, gurutzea egin gainean, muin eman eta hasten zen jaten. Lehenengo zatia, mantelaren azpian gordetzen zen, eta hurrengo urterako gordetzen zen mantela kendutakoan. Ez zen lizuntzen.Txakur amorratuari zati bat emanez gero, kendu egiten dio amorrua. "Ogi salutadu" deitzen zaio.

42. Ur bedeinkatua tximistetaik babesteko

- **Erref**: BKA-002/056
- **Iraupena**: 0:01:09. **Hasi**: 01:07:07. **Bukatu**: 01:08:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Gabon-gaueko ogi zatiari ez zaio lizunik ateratzen eta elizako ur bedeinkatua ere ez da galtzen. Ur bedeinkatu hori etxean botatzen da ekaitz egunetan, tximistek kalterik egin ez dezaten.

43. Aizkora ahoz gora tximista apurtzeko

- **Erref**: BKA-002/057
- **Iraupena**: 0:01:01. **Hasi**: 01:08:16. **Bukatu**: 01:09:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Natura » Meteorologia

Laburpena:
Behien adarrek eta apatxek erakartzen dituzte tximistak. Kortan bertan hil izan du ganadua tximistaren batek. Ekaitz egunean zuhaixken azpian babestea ere arriskutsua da. Ama zenak, tximistak zeudenean, etxearen gailurraren azpian aizkora ahoz gora jartzen zuen, joz gero, hantxe apurtzeko.

44. San Juan bagiletako...

- **Erref**: BKA-002/058
- **Iraupena**: 0:00:58. **Hasi**: 01:09:17. **Bukatu**: 01:10:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » San Juan

Laburpena:
San Juan bezperako suaren inguruko kopla batzuk esaten ditu Andresak: "San Juan bagiletako...", Amak esaten zuen eskukadatxo bat erretzea nahiko zela.

45. Lehen euskalduna iraindu eta orain euskara ikasi ezinik

- **Erref**: BKA-002/060
- **Iraupena**: 0:00:54. **Hasi**: 01:10:50. **Bukatu**: 01:11:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:
Lehen barre egiten zieten herriko euskaldunei, gazteleraz ez zekitelako; "aldeanas" esaten zieten. Orain berak egiten die gazteleraz, eta euskaraz egiteko eskatzen diote besteek.

46. Erandion "iturrire", Barrikan "itxurrire"

- **Erref**: BKA-002/061
- **Iraupena**: 0:01:26. **Hasi**: 01:11:44. **Bukatu**: 01:13:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:
Bera, Erandiokoa izanik, zenbait hitz ezberdin esaten ditu (itxurrire / iturrire). Behin Zollora joan ziren eta han bertsolari batzuekin geratu ziren; haien esanetan, ez zuten Barrikako euskara ulertzen, baina bai Andresarena.

47. Sokan kantuan

- **Erref**: BKA-002/065
- **Iraupena**: 0:00:34. **Hasi**: 01:16:01. **Bukatu**: 01:16:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Kanta: "Bat eta bi, hiru..."; "Jolastu eiten ziren soka-jokoan..." Ez du gogoratzen.

48. San Andres jaiak

- **Erref**: BKA-002/067
- **Iraupena**: 0:00:23. **Hasi**: 01:17:58. **Bukatu**: 01:18:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
San Andresetan, meza, hamaiketakoa eta bertsolariak egoten dira. Lehen jazban eta guzti egiten zen erromeria arratsaldean; orain, aldiz, ez.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-03

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com